No. 160. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag en Maandag 7 en 8 Julij

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den Julij.

Na de stemming van het crediet van tien millioenen voor de vermeerdering van de scheepsmagt in den Levant, heeft de kamer van afgevaardigden nog gisteren de discussien aangevangen tot wijziging der wet van 7 julij 1838, betrekkelijk den spoorweg van Parijs naar Orleans. De kwestie van den aanleg van spoorwegen door middel van kompagnieschappen, is daarbij op nieuw ter spraak gekomen. Sommige leden vermeenden dat de bij de jongste ontwerpen voorgestelde ondersteuning der kompagnieschappen, te groot en onbillijk was; de heer *Katry* ging zelfs zoo ver van te zeggen, dat het ministerie de ontwerpen in het belang van bijzondere personen voorgedragen had. De minister van openbare werken het woord opvattende, zeide, dat niet het bijzonder belang de drijfveer was geweest van de gedane voordragten, de eerste gedachte ten deze was geweest om het groot getal werklieden zonder arbeid te Parijs door de voortzetting van de werkzaamheden aan de spoorwegen, weder aan den arbeid te helpen. De minister herinnerde verder, dat men vroeger den staat de vergunning geweigerd had om zich met den aanleg van spoorwegen te belasten, maar dezelve door kompagnieschappen had willen laten uitvoeren. Slechts twee kleine wegen waren door den vermogenden bijstand van een der eerste bankiers tot stand gekomen. Zoo men zich thans streng jegens de kompagnieschappen betoonde, zou niemand zich met dezelve meer durven belasten; het werk zoude onvoltooid en het land beroofd blijven van deze groote middelen van gemeenschap; de hulp van den staat werd dan onvermijdelijk vereischt om de daarstelling dier wegen aan te [illegible]

In de zitting van heden, waarin de discussien zijn voortgezet, heeft de heer *Delaborde*, zich voor het ontwerp verklaard. De heer *Dupin* [illegible] over den aard der spoorwegen uit; hij meende dat de kompagnieschappen eene verkeerde berekening hadden gemaakt [illegible] verbindtenissen te houden [illegible] niet voor haar in de bres [illegible] de voorgestelde maatregel, in plaats van de voltooijing der wegen te bevorderen, een hinderpaal te meer daartegen daarstelde; ten slotte verzekerde de heer *Dupin*, dat de landbouw voldoende was om iedereen arbeid te verschaffen. De minister van binnenlandsche zaken nam de taak op om den heer *Dupin* te wederleggen. Ten half vijf ure duurde de zitting nog voort.

— De kamer der pairs heeft heden, na eene voorafgaande zitting zich weder als hof van justitie vereenigd, om de verhooren in de zaak van den jongsten aanslag voort te zetten. Men gelooft dat de procureur-generaal morgen zijn requisitoir zal kunnen voordragen. De uitspraak verwacht men niet voor in het midden der volgende week, dewijl er met de pleidooijen der 19 advokaten en de repliken zeker verscheidene dagen verloopen zullen. — Het gerucht werd gisteren verbreid, dat een der bij verstek beschuldigden van het tegenwoordig [illegible] geheeten, te Nantes was gearresteerd. De dagbladen dier stad [illegible] daarvan echter nog niet. — Tot nog toe waren, ter zake van het proces voor het hof der pairs, de troepen dagelijks geconsigneerd; doch heden heeft men hun voor het eerst vrijheid gegeven zich uit de kasernen te verwijderen.

— De jongste discussie in de kamer van afgevaardigden over de zaken van het Oosten heeft doen zien, welk een verschil en tegenstrijdigheid van gevoelen ten deze bestaat. Alle stelsels zijn voorgedragen; het turksche, het arabische, het russisch en het engelsch bondgenootschap. De houding van het ministerie is daarbij zeer ingetogen geweest; het heeft zich niet bepaald uitgelaten; en nadat men alle stelsels had zien voordragen en elkander bestrijden, heeft de overgroote meerderheid in den zin van het ministerie gestemd, zoodat men in dezelfde onzekerheid verkeert als voor de discussie, over de houding die Frankrijk in de zaken van het Oosten zal aannemen.

Heden verzekert men, dat de fransche en engelsche gouvernementen instructien in denzelfden geest luidende, hunne vlootvoogden in den Levant hebben doen toekomen. Zij zouden moeten zorg dragen, dat de beide vijandelijke vloten elkander niet ontmoeten en bevechten, en zoo de vijandelijkheden te land begonnen zijn, voorloopig een wapenstilstand zien te bewerken. Van de zijde van Oostenrijk zouden instructien in dienzelfden geest zijn gegeven.

— Men heeft heden geen nadere tijdingen uit Konstantinopel of Alexandrie ontvangen, dan die reeds over Duitschland bekend zijn. — Ook uit Spanje heeft men heden niets bijzonders vernomen.

— Ter beurze heeft men heden veel pogingen gedaan om den koers staande te houden; echter heeft men eenige daling in de 3 pCt. niet kunnen tegenhouden. De notering was heden (4 Julij): 5 pCt. 111,60; 3 pCt. 79,25; Nap. r. 99,65; Spanje 19⅝; Rom. L. 101⅛ ¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den Julij.

Uit Hanover wordt gemeld, dat de koning aan de bondsvergadering te Frankfort eene deductie ingezonden heeft tot regtvaardiging van het buiten werking stellen der grondwet van 1833. Dit staatsstuk bevat zonder de bijlagen zestig bladzijden in folio. De koning erkent daarbij echter geenszins het regt van de bondsvergadering om in dezen tusschen beiden te treden, en verklaart dat het door hem gegeven antwoord op de van wege den Bond gedane vraag, alleen ten doel heeft om het bondgenootschap de geruststellende overtuiging te geven, dat de federatieve grondwet in deze aangelegenheid door hem niet geschonden zijn geworden. [illegible] verzekert, zouden in dat stuk geen gronden aangevoerd worden die niet van elders reeds lang bekend en wederlegd zijn.

— Den 1sten dezer is de pruissische kroonprins van zijne reis naar Westphalen en de Rijn-provincien, waar zijne tegenwoordigheid een zeer gunstigen indruk schijnt gemaakt te hebben, te Berlijn wedergekeerd.

— Volgens de dezer dagen uitgegeven romeinsche staats-kalender voor het jaar 1839, telt Z. H. de Paus thans 74 jaren, en bestaat het Heilig Collegie uit 64 kardinalen, waaronder 6 bisschoppen, 47 kardinaal-priesters en 11 kardinaal-diakenen. Bij de opgave van het korps diplomatiek komt, in dezen kalender, de marquis *di Lavradio* nog als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van dom *Miguel* voor.

— Een brief uit Galacz van den 10den Junij, in de *Allgemeine Zeitung* medegedeeld, meldt het volgende: „Volgens brieven uit de noordelijke havens van de Zwarte zee, staan er te Odessa en Sebastopol op zijn hoogst 10,000 man gereed, om in geval van nood naar den Bosporus overgevoerd te worden. Bovendien stonden op geringen afstand van de kust nog omstreeks 20,000 man, die reeds op den voet van oorlog gebragt zijn, maar waarvan de overbrenging, voor het geval dat het Turksche leger geslagen wierd, niet spoedig zou kunnen bewerkstelligd worden, vermits een groot deel der Russische oorlogsvloot thans elders gebezigd wordt. Men rekent dat daarmede ten minste 14 dagen zouden verloopen.”

ENGELAND.

LONDEN, den 3den Julij.

In de jongste zitting van het hoogerhuis heeft de Aartsbisschop van Canterbury aangekondigd, dat hij in de zitting van vrijdag eene motie doen zal tot het ontwerp van wet op het nationaal onderwijs betrekkelijk.

— Eene deputatie uit de te Londen woonachtige uitgeweken Polen heeft den hertog *van Sussex* een adres van dankzegging overgegeven, wegens de waarneming van het voorzitterschap in hunne onlangs gehouden groote vergadering. Door den hertog is deze gelegenheid te baat genomen, om aan de leden der deputatie op nieuw de belangstelling in het lot hunner landgenooten te betuigen, die hij van der jeugd af verklaarde gevoed te hebben. Hij zeide hun ver-

der, dat bij den poolschen opstand van 1830 niet als eene revolutionaire handeling, maar als eene wettige poging aanmerkte, tot verkrijging dier regten en vrijheden eener onafhankelijke natie, welke door de bepalingen van het Weener Congres aan Polen waren verzekerd. Eindelijk spoorde hij hen aan tot eensgezindheid in gevoelens en verrigtingen, als het eenig middel om door den tijd dit doel nog te bereiken, en vermaande hen zich alleen met de belangen van hun eigen Land bezig te houden, zonder zich in de zaken van andere natiën te mengen.

— Te South-Fields is dezer dagen eene kolenmijn gesprongen, waarbij niet minder dan 60 menschen het leven verloren hebben. Dit is het derde of vierde ongeluk van dien aard met een zoo groot verlies aan menschenlevens dat men sedert een paar jaren te betreuren heeft.

— Uit Lissabon meldt men, dat de hertog *van Nemours* aldaar den 20 dezer, aan boord der fransche stoomboot *le Crocodile*, aangekomen en met groote eerbewijzingen ontvangen was. De prins en de hertog Saksen Coburg Gotha, welke aldaar, met zijne drie kinderen uit Londen was gearriveerd, hadden eene gala-representatie in den schouwburg bijgewoond.

— De Portugesche Cortes hebben, na langdurige beraadslagingen, de Ministers gemagtigd tot het openen eener leening van veertienhonderd contos de reis, men zag dagelijks het rapport der speciale commissie, belast met de beraming van middelen tot betaling der renten van de buitenlandsche schuld, te gemoet.

BELGIE.

BRUSSEL, den 4den Julij.

De Koning is van zijn togt naar Antwerpen en Heerenthals op Laeken terug gekomen. Te Antwerpen zijn de onderscheidene autoriteiten ten gehoore toegelaten. Des avonds was de Place de Meir verlicht en heeft zich de koning naar de maatschappij *Willem Tell* begeven, waar een feest gegeven werd, waarvan de opbrengst bestemd was ten voordeele der slagtoffers van de onweersbuijen in de vorige maand. Den volgenden morgen is de koning over den spoorweg naar Duffel vertrokken, om bij de inwijding van het kanaal van Heerenthals tegenwoordig te zijn, en den eersten steen te leggen van den weg van Castelré naar Gheel.

— Aan het gebouw der pruissische legatie worden toebereidselen gemaakt voor de terugkomst van den pruissischen zaakgelastigde, baron *von Seckendorff*.

— De heer *Lebeau* maakt toebereidselen voor zijne tijdelijke zending naar Frankfort.

— Te Brussel hebben in de laatste dagen op de graanmarkten opschuddingen plaats gehad, ten gevolge van de hooge prijzen der veldvruchten, waarvan kwalijkgezinden gebruik hebben gemaakt om moedwil te bedrijven. Heden was het groote marktdag, doch slechts weinig buitenlieden waren ter markt gekomen, uit vrees van mishandeling of het verlies hunner producten; de politie had overigens de noodige voorzorg-maatregelen genomen, om verdere wanorden voor te komen.

— Het Antwerpsch *Handelsblad* vermeldt, dat de gemeenschap te water tusschen Antwerpen en 's Hertogenbosch zal hersteld worden. De beurtschipper *J. van Calker*, die voor 1830 in deze dienst voer, werd eerstdaags te Antwerpen verwacht. Ook tusschen Bergen op Zoom en Antwerpen zal door den beurtschipper *de Jager*, de dienst hervat worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den Julij.

Door de provinciale staten van Gelderland zijn, in hunne vergadering van den 3den dezer, tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen de aftredende leden mr. *J. Weerts* en mr. *H. J. Dijkmeester*.

— Door de Staten van Holland zijn, in hunne zitting van den 4den tot leden voor de tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen de aftredende leden *H.* baron *Collot d'Escury van Heinenoord*, *J. J. H. van Wickevoort Crommelin*, jhr. *O. Repelaer van Molenaarsgraaf*, mr. *Frets*, mr. *W. J. Junius van Hemert*, *F. C. W. Druijvesteijn* en jhr. *D. Hooft Jzn.*

— Door de Staten van Vriesland is, in de vergadering van den 3den op nieuw tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gekozen de heer *Christoffel Baukes*, die dit jaar moest aftreden.

— In de vergadering der Provinciale Staten van Groningen is, in plaats van wijlen jonkh. *Quintus*, tot lid der Staten-Generaal, voor die provincie, gekozen de heer mr. *H. H. Brongers*, zijnde de heer mr. *C. Star Busman*, welke dit jaar moest aftreden, weder herkozen.

— Naar men nader uit 's Hage verneemt zullen HH. KK. HH. de erfprins en erfprinses *van Oranje* bij hoogstdezelver aankomst te Arnhem, den 13den, tot den 15den aldaar vertoeven en alsdan naar Utrecht vertrekken. Den 16den zal het jeugdig vorstelijk paar Utrecht verlaten en op denzelfden dag intrede te s' Hage doen. De gouverneurs van Gelderland en Utrecht zullen het vorstelijk paar aan de grenzen verwelkomen.

— In het begin der volgende week vertrekt H. K. H. mevrouw de prinses *Frederik* van s' Hage naar Duitschland, Hoogstderzelver Gemaal zal nog eenige dagen te s' Hage verblijven, doch ook weldra de reis derwaarts aannemen.

— Aan de tijdelijke officieren van gezondheid der 2de klasse *J. J. Rippens*, dienende bij de 7de, *B. van Lier Ez.* bij de 13de, en *F. J. le Roi*, bij de 12de afdeeling, zijn onder dankbetuiging voor de door hen aan den Lande bewezen diensten, eervolle ontslagen uit deze hunne betrekkingen door Z. M. verleend. Ook is nog eervol ontslagen *S. K. Hein*, 1ste luitenant van het 6de bataillon artillerie nationale militie, terwijl aan den apotheker van de 2de klasse, *K. J. Giltay*, behoorende tot de ziekenzaal te Brielle, een nonactiviteits-tractement is toegelegd.

— Dezer dagen zijn door Z. M. bepalingen gearresteerd omtrent de pensioenen der burgelijke ambtenaren aan de Militaire Akademie, als ook eenige aanvullingen vastgesteld in het bij besluit van 21 augustus 1840, n°. 16, goedgekeurde reglement op het pensioenfonds voor de ambtenaren in de nederlandsche oostindische bezittingen.

— Op eene gedane vraag, of onder de tegenwoordige wetgeving, in de gevallen voorzien bij art. 207 van het burgerlijk wetboek en art. 23, 24, 30, 31 en 571 van dat van koophandel, eene akte van depôt moet worden opgemaakt van het overbrengen ter griffie der stukken bij de arrondissements-regtbank, is zulks van regeringswege toestemmend beantwoord.

— Gisteren heeft de commissie, aan welker hoofd de straatsraad mr. *Copes van Hasselt* is geplaatst, en die in last heeft zich naar Antwerpen te begeven, ten einde eenige punten betrekkelijk de vaart op de Schelde, met belgische commissarissen te regelen, 's Gravenhage verlaten en is derwaarts op reis gegaan; zij moeten zich morgen te Antwerpen bevinden.

— Men verzekert dat er nog dit jaar een aanvang zal worden gemaakt met de werkzaamheden betrekkelijk de te Scheveningen daar te stellen uitwatering in zee, en dat er alle hoop bestaat, dat in het vervolg die aanleg grootere uitbreiding erlangen zal.

— Wij hebben heden het eerste nommer ontvangen van een te Maastricht nieuw uitkomend dagblad, *Journal du Limbourg* geheeten. De redactie van dit blad zegt, dat het voornaamste doel waarmede zij zich zal bezig houden, onafgebroken de groote handelsbelangen zal betreffen. Na acht jaren bezwaren en onzekerheden, werd thans een nieuw tijdvak voor het herstelde land en inzonderheid voor de stad Maastricht geopend. De handel en nijverheid die zware schokken hadden geleden, zouden een nieuw leven bekomen, de betrekkingen [illegible] zouden weder aangeknoopt worden en eene nieuwe uitbreiding bekomen. De leus van het *Journal du Limbourg* zal overigens zijn: *gematigdheid, verzoening, voorspoed.*

— Uit Maastricht schrijft men van den 2den, dat de werkzaamheden van de beide commissiën voor de grensscheiding reeds een aanvang genomen hebben. — Des avonds na de afkondiging van de opheffing van den staat van beleg hebben eenige liefhebbers der muzijk, onder fakkellicht, zoowel den opperbevelhebber der vesting, als de heeren commissarissen des konings en den burgemeester der stad, den heer *Nierstrasz*, eene vocale en instrumentale serenade gegeven. De geestdrift van de menigte die daarbij tegenwoordig was, getuigde van de blijdschap der ingezetenen over de gelukkige verandering der omstandigheden.

— Uit 's Hage meldt men ons het volgende:

» Ter gelegenheid van de weder-opening van den Franschen Schouwburg in deze hofstad, in Mei jl., heeft de comm. van politie *R.* zich, naar de alhier bestaande plaatselijke verordeningen, in de onaangename verpligting bevonden den student *R.*, die de eerste voorstelling bijwoonde, doch door zijn ongepast gedrag, het publiek ten hoogste mishaagde, de zaal te doen ontruimen. De student *R.* heeft vervolgens bij den officier van just. der arr. regtb. te dezer stede, eene plainte ingeleverd, ter zake van de mishandelingen, die, naar hij beweert, hem te dier gelegenheid, door den comm. van politie zouden zijn aangedaan. De offic. heeft deze klagt opgezonden aan den procureur-generaal bij het prov. hof, die aan het hof verzocht heeft, de benoeming van eenen regter commissaris, om deze zaak te instrueren.

» De raadsheer *Brand*, met deze taak belast zijnde, heeft werkelijk onderscheiden getuigen in deze zaak gehoord. — Thans verneemt men, dat de Comm. van politie *R*, tegen morgen dagelijks voor gemelde regter commiss. is gedagvaard, om in deze hem betreffende zaak te worden verhoord. Het schijnt alzoo, dat met de behandeling dezer zaak zal worden voortgegaan. De vervolging voor het prov. hof schijnt plaats te hebben op grond van art. 72 der wet op de regterl. organisatie, aldus luidende:

» » De provinciale geregtshoven kunnen, na verhoor van den procureur-generaal, en op diens requisitor, de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de arrondissements regtbanken van hun ressort, mitsgaders de kantonregters *en de ambtenaren van het openbaar ministerie bij dezelve*, onder 's hofs regtsgebied behoorende, voor zich ontbieden, om zich te verantwoorden over de onachtzaam-

heden of wangedragingen, welke te hunnen laste mogten zijn ingebragt. "Zij zullen, [illegible] daartoe termen zijnde, zoodanige vermaningen en waarschuwingen geven, als zij zullen gepast oordeelen, of de zaak aan den procureur-generaal verwijzen, indien dezelve blijken oplevert van misdrijf." Daar nu de comm. van politie B., tevens ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongeregt is, heeft men deze zaak aan het provinciale hof onderworpen, waarvan wij den verderen loop met belangstelling te gemoet zien.

UITVOERING VAN HET TRAKTAAT.

Wanneer er van loyaliteit, van regtschapenheid en grootharTigheid gewaagd wordt, mag [illegible] niet vergeten worden als bewijzen daarvoor aan te halen, het trouw en eerlijk ten uitvoer leggen des Nederlandschen Konings, van het traktaat van 19 april 1839. Dit traktaat moge hem definitivelijk een groot deel zijns rijks ontscheuren, hem een aanzienlijk inkomen ontrooven en hem afscheiden van bezittingen, die Hij zich vroeger een genoegen maakte, zich aan te koopen tot versiering of opluistering van daarnevens gelegene goederen; Hij boog het hoofd voor den dwang der noodzakelijkheid, en eenmaal de uitvoering daar zijnde, volbragt hij het offer op eene zijner waardige wijze. Zoo groot als Hij was, toen hij alleen tegen over het vereenigd Europa stond, dat hem dwong om aan de eischen der revolutie toe te geven, even groot, zoo mogelijk nog grooter volvoert Hij wat Hij [illegible] de koninklijke goedkeuring onder het traktaat gesteld, [illegible] bewoordingen, als die van andere staten; de koning reppe daar niet in van zijne nakomelingen, Hij behoefde zulks niet te doen: de Nederlandsche trouw ook een heerschend karaktertrek in de Vorsten van Oranje, duldt geene verguizende of onwaardige verklaringen van een ter goedertrouw gesloten traktaat, en de toekomst zal het leeren, wie het getrouwst zich aan de traktaten heeft gehouden: de zoo menigmaal miskende Nederlandsche Staat, of wel andere Staten, wier staats-kabinetten meer doelen, om uit te vinden wat het voordeeligst is, een traktaat te handhaven of te verbreken, in stede van te vragen en tot rigtsnoer aan te nemen, wat een [illegible] aangegaan traktaat gebiedt op inhoudt. Wij zijn er verre van [illegible] Staat van gebrek aan [illegible] te willen beschuldigen, maar de onheusche, onkiesche [illegible] in geenen deele loijale handelwijs, der Engelsche en Belgische kabinetten bij de uitwisseling der ratificatien, omtrent 's Konings privé-goederen, dient niet ter gunste. Het heeft den schijn, alsof men den Koning der Nederlanden, door die weigering van het opheffen der sequestratie, zijne landgoederen om Laeken voor eenen geringen prijs wil doen afstaan, en niet in rekening brengen, noch de gelegenheid, noch de verhouding, en door den Koning het vrij bezit te ontnemen, hem dat bezit illusoir te maken. — Hetgeen wij vernemen, omtrent den staat, waarin *Venloo* verlaten is, in strijd met de gebruiken, om aan elke vesting een bepaald aantal wapenen [illegible] verblijven, de [illegible] der kazernen, de geschillen over *Maastricht*, de met opzet verspreidde kwade geruchten [illegible] te Antwerpen [illegible] de liquidatie der schuld, [illegible] trouw onzer regering door onze gewezene broeders zou kunnen misbruikt worden. Het is om die reden te hopen, dat onze regering geen handelstraktaat of eenig ander voordeel aan Belgie zal verleenen vóór dat het reglement op de Schelde en van het loodswezen, en de overschrijving van het Belgisch aandeel in de schuld zal hebben plaats gehad. Het is althans zeer te betreuren, en het strekt geenszins voor de belanghebbenden tot eer, dat de Nota van Koning Willem betrekkelijk de sequestratie is moeten opgesteld en ingediend worden. Het leert, dat men steeds op zijne hoede wezen moet, ofschoon het hard vallen moge, om altijd andere, zich bevriend noemende kabinetten te moeten verdenken; *Sed experientia docet.*

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — De tentoonstelling, van schilderijen der kunstvereeniging te *Frankfort*, is den 19den ll. gesloten geworden; zijnde van de ten toon gestelde stukken een gedeelte voor eene som van 10,000 flor. aangekocht. De stad *Frankfort* zal zelve nu weldra in het bezit van eene schilder-galerij zijn. Twee kunst- en vaderlandsminnende burgers hebben den grond daartoe gelegd, door hunne kostbare schilderij-verzameling aan de stad ten geschenke te geven; reeds is men bezig om een geschikt lokaal voor de nieuwe galerij in te rigten, terwijl men hoop voedt, dat het gegeven edel voorbeeld navolging zou vinden.

Rusland. — Te *Petersburg* bevinden zich thans, en zijn sedert hunne komst van wege den keizer met de meeste onderscheiding ontvangen, twee vermaarde beijersche kunstenaars: de schilder P. Hesz en de architekt von Klenze. De eerste zou van den keizer de opdragt krijgen, om verscheidene groote historische stukken uit de geschiedenis van den Peter *den groote*, of tafereelen uit de jongste russische oorlogen af te malen. De laatstgenoemde wil men, dat onder anderen het ontwerp zou worden opgedragen en het toezigt bij den bouw aanvertrouwd, eener nieuwe schildergalerij en van een nationaal Museum, alsmede de inwendige verdeeling en verfraaijing der kolossale *Isaakskerk*, enz.

Engeland. — In de eerste helft der vorige maand is te *Oxford* een aantal luisterrijke feesten gehouden, ter viering van den jaardag der stichting van de hoogeschool. Bij die gelegenheid werd het Universiteit het burgerlijk regt, dezelfde waardigheid welke onlangs den Russischen grootvorst-troonopvolger bij diploma verleend werd, *honoris causa*, 't welk een eenigzins geringere graad is, aan verscheidene aanzienlijke of geleerde personen opgedragen; onder anderen aan den sterrekundige sir J. Herschell, den dichter W. Wordsworth, en den voormaligen pruissischen gezant te *Rome*, ridder von Bunsen; de laatste werd niet alleen gekozen, wegens zijne letterkundige en wetenschappelijke verdiensten, maar ook wegens die welke men hem toekende in de vervulling van den gezegden post, gedurende de jongste kerkelijke geschillen. Op een der concerten, bij gelegenheid der bovengezegde feesten gehouden, werd van een der beste engelsche componisten, den heer Bishops, een nieuw oratorium *de gevallen Engel*, den tekst naar Miltons *verloren Paradijs* gevolgd, opgevoerd, waarvoor de gezegde componist het baccalaureaat in de toonkunst verwierf.

Frankrijk. — De heer Letronne, lid van het Instituut en bewaarder van de afdeeling der gedenkpenningen, is, ten gevolge van eene nieuwe koninklijke ordonnantie betrekkelijk de koninklijke Bibliotheek, tot directeur president van het conservatoire der Bibliotheek benoemd geworden. — De koninklijke Akademie van fraaije kunsten heeft tot haren vasten secretaris, in plaats van den heer Quatremère de Quincy, die voor deze betrekking bedankt heeft, benoemd den heer Raoul-Rochette, lid van de Akademie der opschriften. Zijn medekandidaat was de heer Lebas, lid der Akademie, in de afdeeling Bouwkunde. — Van den onlangs overleden regtsgeleerde Proudhon, is een nieuw werk, het laatst door hem bearbeid, in het licht verschenen. Het is een *traité de la propriété privée*, een werk 't welk gezegd wordt, dat in de regtgeleerdheid nog eene behoefte was. — Het onderzoek naar de werking van den magnetischen slaap, heeft den heer Billot te *Parijs*, aanleiding gegeven tot het schrijven van een nieuw werk over deze stof; het is getiteld: *Recherches psychologiques sur la cause des phénomènes extraordinaires observés chez les modernes voyans improprement dits somnambules magnétiques* (Paris 2 vol. 8vo. 12 fr.) — Van den arbeid des verdienstelijken Nederlandschen generaals Huguenin, over de vervaardiging van het geschut, is onlangs eene Fransche vertaling in 't licht verschenen, onder den titel: *Description de la fabrication des bouches à feu en fonte de fer et des projectiles à la fonderie de Liège par le general Huguenin, ex-directeur de la fonderie de Liège, traduit du Hollandais par le capitaine d'artillerie Neuens*; 1 vol. in 8vo. avec 13 pl. prix 15 fr.

Belgie. — De administratie der rijks-archieven heeft binnen kort een belangrijk handschrift in handen gekregen, te weten: de oorspronkelijke briefwisseling der gezanten van Philips II, die te *Cateau-Cambresis* over het vredestraktaat in 1559 met *Frankrijk* gesloten, onderhandelden. Dit gezantschap bestond uit de aanzienlijkste personen van *Spanje* en der *Nederlanden*, zoodls de hertog van *Alba*, Willem van *Nassau*, Prins van *Oranje*, de bisschop van *Arras*, A. Perrenot de Granvelle en Ruy-Gomez de Silva, graaf van *Melito*, sedert Prins van *Eboli*. Hunne brieven zijn aan den koning gerigt, die zich toen in de Nederlanden bevond, en aan don Emmanuel Philibert van *Savoije*, sedert de koning Maria, gouverneur-generaal dier gewesten. De minuten der antwoorden van den koning en van den hertog zijn er bijgevoegd. Dit handschrift dat zich thans te *Parijs* bevond moet vroeger uit de staats-archieven zijn verdonkerd geworden.

Nederlanden. — De maatschappij der Nederlandsche letterkunde te *Leiden* heeft in hare jaarlijksche algemeene vergadering gehouden op Donderdag den 20sten Junij dezes jaars, voorgesteld de navolgende prijsvragen uit de klasse der Nederlandsche dichtkunst en welsprekendheid: I. Eene oordeelkundige geschiedenis van het Nederlandsche blij- en kluchtspel; II. Welken voor- of nadeeligen invloed heeft de beoefening van vreemde, zoo oudere als nieuwere, letterkunde op de vorming van den Nederlandschen prozastijl gehad? Te beantwoorden voor den laatsten December desjaars 1840.

NIEUWSTE FRANSCHE LETTERKUNDE.

GENEVIÈVE, par A. KARR. 2 vol.
LE PARAVENT, par CH. DE BERNARD. 2 vol.
GAMBARA, par DE BALZAC.
LE CURÉ DE VILLAGE, par LE MÊME.

Hebben wij in ons laatst vorig verslag geen gunstige meening kunnen uiten over sommige in het *Museum Litteraire* opgenomene werkjes; zoo als het zich toen liet voorzien, mogen wij nu over het geheel een eenigzins ander gevoelen toegedaan zijn, omtrent de hierboven vermelde boeken. *Geneviève* zou men niet uit de pen geleeid achten van een man van den hedendaagschen trant; het verheven karakter van *Geneviève* en de goede hoedanigheden van hunnen broeder behooren tot die onderwerpen, wier afzonderlijke behandeling ter aansporing en opwekking, ter navolging zoo zeldzaam ondernomen wordt. En ofschoon de schrijftrant des schrijvers op sommige plaatsen veel te wenschen overlaat; is het werk niet verwerpelijk, als men het in vergelijking brengt met zijn *Sous les tilleuls*. — Zijner onmiskenbaar kiesche en hoogst geestige schrijftrant overwaardig, is BERNARD's *Le Paravent*. De schrijver deelt hier een viertal losse stukjes mede, waarvan het ongezochte en toch zoo onverwachte bij de ontknooping zoo aangenaam is, dat men hulde moet toebrengen aan hem, die onder den schijn van te spelen, menigen nuttigen wenk of les aan zijne landgenooten geeft, om in de maatschappij deugd aan beminnelijkheid te paren. — Wat zullen wij van de *Gambara* van *de Balzac* zeggen? Eene misschien hoogst vernuftige vinding, om zijn gevoelen over sommige muziekstukken die aan de orde van den dag zijn, bekend te maken; eene allergeleerdste, ofschoon allervervelendste theorie over de taal, dat is: de beteekenis der muziek, die verveelt omdat zij verward en veeltijds onbegrijpelijk wordt; en de gewone invlechting van eene gehuwde vrouw die haren man verlaat, uithoofde haar echtgenoot een overdreven musicus is, om een lichtmis aan te hangen, die haar een tijd later, naakt, in armoede en onteerd van zich afstoot; deze is de korte inhoud des verhaals. — Maar *le Curé de Village?* dit is treffend en roerend geschreven; maar begrijpbaar door iemand die meer denkt dan gevoelt, en die hier een treurtooneel voordraagt, waarbij een pijnlijk gevoel het hart blijft omdoen, omdat de maatschappij zonder wapenen staat tegenover een moordenaar, die, uit welk gevoel wordt niet gezegd, zijn medepligtige weet te vrijwaren voor den arm der Geregtigheid; eene medepligtige, die zoo als het schijnt, geen andere was dan eene overspelige uit de hoogere standen, die boeleerde met eenen onverlaat uit de laagste volksklasse, en die waarschijnlijk de teregtstelling des moordenaars bijwoonde, vrij op het gestoelte zat, terwijl haar medepligtige aan moord en diefstal, ter dood werd veroordeeld. Ja, dit stuk schetst heerlijk den invloed van een dorpspastoor op zijne kweekelingen; jammer maar, dat het slot van dit verhaal, wel enkele edelmoedige trekken in de bijpersonen vermeldt, maar eene onzekerheid laat bestaan, wie de medepligtige is; en het vertrouwen op het gezag der wet en op de magt der overheid, om de misdaden te straffen, aan het wankelen brengt. — Wanneer de laatste deelen van *les Souvenirs d'un Enfant du peuple* het licht zullen gezien hebben, zullen wij van dit lezenswaardig werk een bepaald uitvoerig verslag geven.

177ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

33ste Trekking.

N°. 21420, eene premie van 10,000 gulden.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *Julij*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54⅞; dito 5 pCt. 102¼; Kansbill. 26⅝; Am. Syndik. 4½ pCt. 95$\frac{15}{16}$; dito 3½ pCt. 81⅝; Handelm. 180⅝; O. Indie 5 pCt. 99 zeven zestiende, drie achtste; Rijn Spoorweg 103⅝; Ardoins 18 negen zestiende; oude Russen 105¾; Metr. 103⅞.

Te BREDA, bij BROESE & COMP & Boekdrukkers en Boekverkoopers.